

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДАХ

©2019 ВАВІЛОВ В. В.

УДК 657.01:330.34
JEL: I12; M40; M41

Вавілов В. В. Організація бухгалтерського обліку у фізкультурно-оздоровчих закладах

Метою статті є розгляд теоретико-методичних основ організації бухгалтерського обліку у фізкультурно-оздоровчих закладах. Доведено, що прийняття ефективних управлінських рішень, які одночасно забезпечать позитивні економічні результати діяльності фізкультурно-оздоровчих установ і розвиток здорового суспільства в цілому, є можливим лише за допомогою отримання своєчасної, повної, достовірної, об'єктивної інформації, що надає система бухгалтерського обліку. Обґрунтовано мету та завдання фізкультурно-оздоровчих закладів України. Проведено порівняльний аналіз державних (муніципальних) і приватних фізкультурно-оздоровчих установ з визначенням особливостей функціонування. На основі аналізу визначень, наданих національними та зарубіжними науковцями, під організацією бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ пропонується розуміти специфічний вид діяльності, що через скоординовану систему заходів забезпечить позитивний синергетичний ефект від управління обліковим процесом і збільшення різноманітних вигід фізкультурно-оздоровчих установ. Доведено, що вдосконалення організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ дасть можливість збільшити ефективність та підвищити результативність їх господарської діяльності. Визначено найважливіші напрямки організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ. Сформовано перелік факторів, який дозволяє керівництву (менеджменту) фізкультурно-оздоровчої установи через зважені управлінські дії максимально знизити вплив негативних і посилити вплив позитивних чинників мікро-, макро- та мегарівнів на розвиток суб'єктів господарювання. Визначено, що результатом облікової політики має бути обрання для фізкультурно-оздоровчої установи методів обліку для складання звітності, яка відповідатиме якісним характеристикам, включаючи інформацію про соціальний, інноваційний та екологічний розвиток.

Ключові слова: облік, організація, облікова політика, фізкультурно-оздоровчі установи, сталий розвиток.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-11-275-281>

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 15.

Вавілов Владислав Валерійович – аспірант кафедри бухгалтерського обліку, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, 08201, Україна)

E-mail: wawilow@gmail.com

УДК 657.01:330.34
JEL: I12; M40; M41

UDC 657.01:330.34
JEL: I12; M40; M41

Вавілов В. В. Организация бухгалтерского учета в физкультурно-оздоровительных заведениях

Целью статьи является рассмотрение теоретико-методических основ организации бухгалтерского учета в физкультурно-оздоровительных заведениях. Доказано, что принятие эффективных управленческих решений, которые одновременно обеспечат положительные экономические результаты деятельности физкультурно-оздоровительных учреждений и развитие здорового общества в целом, возможно только посредством получения своевременной, полной, достоверной, объективной информации, которую предоставляет система бухгалтерского учета. Обоснованы цели и задачи физкультурно-оздоровительных учреждений Украины. Проведен сравнительный анализ государственных (муниципальных) и частных физкультурно-оздоровительных учреждений с определением особенностей функционирования. На основе анализа определений, данных национальными и зарубежными учеными, под организацией бухгалтерского учета физкультурно-оздоровительных учреждений предлагается понимать специфический вид деятельности, который через скоординированную систему мероприятий обеспечит положительный синергетический эффект от управления учетным процессом и увеличит выгоды физкультурно-оздоровительных учреждений. Доказано, что совершенствование организации бухгалтерского учета физкультурно-оздоровительных учреждений позволит увеличить эффективность и повысить результативность их хозяйственной деятельности. Определены важнейшие направления организации бухгалтерского учета физкультурно-оздоровительных учреждений. Сформирован перечень факторов, который позволяет руководству (менеджменту) физкультурно-оздоровительного учреждения через взвешенные управленческие действия максимально снизить влияние негативных и усилить влияние положительных факторов микро-, макро- и мегаровней на развитие субъектов хозяйствования. Определено, что результатом выбранной учетной политики должно быть избрание физкультурно-оздоровительным учреждением методов учета для составления отчетности, которая будет отвечать качественным характеристикам, включая информацию о социальном, инновационном и экологическом развитии.

Vavilov V. V. Organization of Accountance in Health and Fitness Institutions

The article is aimed at considering the theoretic and methodical bases of organization of accountance in health and fitness institutions. It is proved that efficient managerial decision-making, which will simultaneously ensure positive economic results of activities of health and fitness institutions and the development of a healthy society in general, can only be made through obtaining a timely, complete, reliable, objective information provided by an accountance system. The goals and objectives of the health and fitness institutions of Ukraine are substantiated. A comparative analysis of the State-owned (municipal) and private health and fitness institutions with the definition of functioning features is carried out. Based on the analysis of definitions provided by national and foreign scientists, under the organization of accountance of health and fitness institutions is proposed to understand a specific type of activity, which through a coordinated system of measures will provide a positive synergistic effect from the management of the accounting process and will increase the benefits of health and fitness institutions. It is proved that improving the organization of accountance in health and fitness institutions will increase efficiency and improve the effectiveness of their economic activities. The most important directions of the organization of accountance in health and fitness institutions are defined. A list of factors is formed, which allows the administration (management) of a health and fitness institution through balanced managerial actions to minimize the impact of negative and increase the influence of positive factors of the micro- macro- and mega-levels on the development of economic entities. It is defined that the result of the chosen accounting policy should be the choice of accounting methods for reporting by a health and fitness institution, which will meet the quality characteristics, including information on social, innovation and ecological development.

Ключевые слова: учет, организация, учетная политика, физкультурно-оздоровительные учреждения, устойчивое развитие.

Рис.: 2. Табл.: 2. Библ.: 15.

Вавилов Владислав Валерьевич – аспирант кафедры бухгалтерского учета, Университет государственной фискальной службы Украины (ул. Университетская, 31, Ирпень, 08201, Украина)

E-mail: w.wawilow@gmail.com

Keywords: accounting, organization, accounting policy, health and fitness institutions, sustainable development.

Fig.: 2. Tabl.: 2. Bibl.: 15.

Vavilov Vladislav V. – Postgraduate Student of the Department of Accounting, University of the State Fiscal Service of Ukraine (31 Universytetska Str., Irpin, 08201, Ukraine)

E-mail: w.wawilow@gmail.com

Внаслідок здійснення глобалізаційних процесів, посилення конкуренції та швидких змін ринкових умов перед суб'єктами господарювання постають нові завдання, котрі потрібно вирішувати спільними зусиллями персоналу та в найкоротші терміни. Декларуючи підтримку принципів концепції сталого розвитку, Україна повинна прагнути до формування системи суспільних відносин на засадах солідарності, свободи, партнерства, екологічності, довіри, турботи про майбутні покоління, етичні та духовні цінності.

Спорт і фізична культура є засобами укріплення здоров'я, фізичного та духовного розвитку, виявлення соціальної та життєвої позиції людей, однією з форм дозвілля. Також заняття спортом впливають на ціннісні орієнтації населення країни, а тому розгляд питань, пов'язаних з діяльністю спортивних і фізкультурно-оздоровчих установ, має велику актуальність.

Прийняття ефективних управлінських рішень, які одночасно забезпечать позитивні економічні результати діяльності фізкультурно-оздоровчих установ і розвиток здорового суспільства в цілому, є можливим лише за допомогою отримання своєчасної, повної, достовірної, об'єктивної інформації про господарську діяльність фізкультурно-оздоровчих установ, що надає система бухгалтерського обліку та звітності. Тому поліпшення організації бухгалтерського обліку, зміни зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування фізкультурно-оздоровчих установ, постійний розвиток комп'ютеризації та програмного забезпечення визначають актуальність вирішення цієї наукової та практичної проблеми, набуваючи важливого значення на шляху реалізації концепції сталого розвитку та оздоровлення нації.

Питання організації бухгалтерського обліку та функціонування фізкультурно-оздоровчих установ досить широко і ґрунтовно висвітлено у працях багатьох українських і зарубіжних учених. Зокрема, досить цікаві підходи до теоретико-методологічних аспектів організації бухгалтерського обліку господарської діяльності містяться в публікаціях М. І. Бондаря, Ф. Ф. Бутинця [1], С. Ф. Голова, В. М. Костюченко, Д. О. Грицишена, О. П. Войналович [2], С. В. Івахненкова [3], Я. О. Ізмайлова [4; 5], М. В. Кужельного, С. О. Левицької [6], В. С. Леня [7], С. Ф. Легенчука, Л. Г. Ловінської, І. Б. Стефанюк [8], В. О. Осмятченка [9], М. С. Пушкаря [10], В. М. Рожеляк [11], С. В. Свірко [12; 13], М. Г. Чумаченка тощо. Серед зарубіжних

авторів відчутний внесок у розгляд організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ зробили Х. Андерсон, Г. Александер, С. Барнес, Дж. Бейлі, Г. Бірман, Г. Велш, Р. Каплан, В. В. Ковальов, Д. Колдуелл, М. І. Кутер, М. Ю. Медведєв, Б. Нідлз, Я. В. Соколов, М. Фрідман, Р. Фатхутдінов [14], Р. Холт, У. Шарп, С. Шмідт та інші.

Враховуючи існуючі теоретико-методичні досягнення науковців, фізкультурно-оздоровчі установи постійно вдосконалюють свою діяльність, щоб відповідати вимогам сучасної людини та процесам розвитку економіки, тому система організації бухгалтерського обліку повинна сприяти формуванню інформації, що є адекватною запитам менеджменту.

Метою статті є розгляд теоретико-методичних основ організації бухгалтерського обліку у фізкультурно-оздоровчих закладах.

Надання послуг і реалізація товарів може здійснюватися фізкультурно-спортивними організаціями, що функціонують у різноманітних організаційно-правових формах, які відображають законодавчо дозволені в Україні відносини власності. Залежно від того, хто є суб'єктом власності, виділяють різні її види й форми. У переважній більшості випадків виробники фізкультурно-спортивних послуг – це некомерційні структури. Хоча буде помилково не враховувати частки комерційних структур, яка в міру розширення ринкових процесів у суспільстві в цілому й у галузі зокрема, може зростати. Різниця між державними (муніципальними) та приватними фізкультурно-оздоровчими закладами наведена в табл. 1.

Основні завдання фізкультурно-оздоровчих закладів, які працюють на території України, наведено на рис. 1.

Перед усіма підприємствами, комерційними та некомерційними фізкультурно-оздоровчими закладами постає завдання встановлення цін на свої товари й послуги. Від правильності встановлення цін багато в чому залежать рентабельність установ, їх конкурентоспроможність, обсяг реалізації продукції та інші показники господарської діяльності.

Щоб визначити особливості організації бухгалтерського обліку у фізкультурно-оздоровчих закладах, потрібно проаналізувати економічні категорії «організація» та «організація бухгалтерського обліку».

Проф. Р. А. Фатхутдіновим сформульоване визначення категорії «організація» як процесу зміни

Різниця між державними (муніципальними) та приватними спортивно-оздоровчими закладами

Державні (муніципальні) заклади	Приватні заклади
Утримуються на кошти платників податків	Утримуються на внески клієнтів
Обслуговують різноманітний контингент відвідувачів	Обслуговують цільові ринки
Ціни нижчі	Ціни вище
Якість послуг нижча	Якість послуг вище
Належать держустановам (школам, лікарням та ін.)	Належать приватним власникам
Некомерційні	Орієнтовані на прибуток
Будівництво оплачується із податків населення	Будівництво оплачується власником чи за допомогою займу
На маркетинг витрачається не більше 3% бюджету	На маркетинг витрачається 10% бюджету та більше
Не бояться невдач, оскільки утримуються державою	Повинні приносити прибуток, або власник припинить цей бізнес

Джерело: авторська розробка.

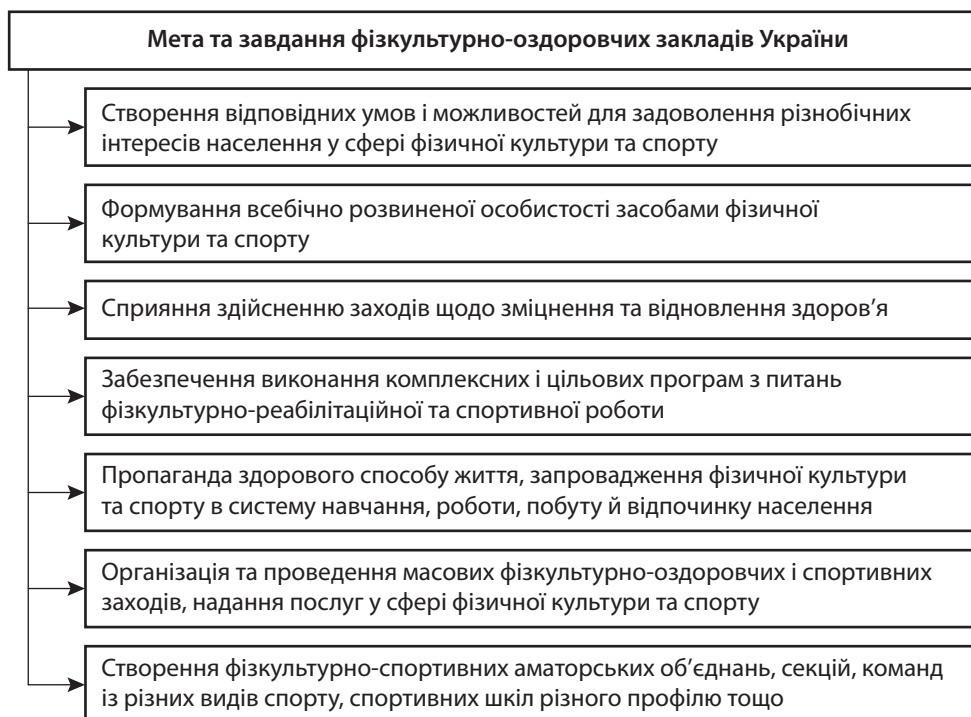

Рис. 1. Мета та завдання фізкультурно-оздоровчих закладів України

Джерело: авторська розробка.

стану елементів системи для їх упорядкування в необхідну єдність [14, с. 13–14].

Для раціональної організації обліку господарської діяльності на підприємстві необхідно установити прямий і зворотний зв'язок (співпрацю) між власниками, менеджерами, бухгалтерами, аналітиками, контролерами для того, щоб суб'єкт господарювання функціонував як єдиний організм. Існує проблема дотримання фахівцями з обліку Кодексу етики Міжнародної федерації бухгалтерів, який включає такі основні критерії ефективності роботи бухгалтера як достовірність подання інформа-

ції; професіоналізм; надання якісних послуг відповідно до вимог споживачів; довіра з боку користувачів та суспільства [15].

О. П. Войналович доведено, що основою організації бухгалтерського обліку та забезпечення справедливого розподілу фінансових результатів є відносини власності. Нею уточнено поняття «організація бухгалтерського обліку» як сукупності заходів з упорядкування облікової роботи, які здійснює адміністрація підприємства за дорученням власника задля забезпечення виконання завдань бухгалтерського обліку на відповідному етапі розвитку суспільства [2, с. 35–45].

В. С. Лень визначає організацію бухгалтерського обліку як сукупність дій зі створення цілісної системи бухгалтерського обліку, підтримання та підвищення її організованості, функціонування якої спрямоване на забезпечення інформаційних потреб користувачів облікової інформації, включаючи вибір форм організації та формування матеріального й інформаційного забезпечення облікового процесу [7, с. 6].

Проф. Ф. Ф. Бутинець під організацією бухгалтерського обліку розуміє цілеспрямовану діяльність керівників підприємства щодо створення, постійного впорядкування та вдосконалення системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів [1, с. 40].

Проф. С. В. Івахненко об'єднав визначення організації бухгалтерського обліку в три групи: 1) побудова системи обліку; 2) важлива функція управління; 3) управління обліковим персоналом [3, с. 114–118].

Проф. С. О. Левицька трактує організацію бухгалтерського обліку як раціональну систему відображення операцій і результатів діяльності з урахуванням економіко-організаційних особливостей підприємства, результатами впровадження якої буде достовірність та повноцінність інформації для прийняття оперативних і стратегічних рішень. Можна повністю погодитися з думкою автора про те, що організації обліку властиво досягнення синергетичного ефекту через втілення «організаційної синергії», яка виникає через методологічну уніфікацію та гармонізацію підсистем обліку, ефективне застосування інформаційних технологій і продуктивність праці обліково-економічного персоналу [6, с. 17].

В. М. Рожелюк визначає організацію бухгалтерського обліку як впорядковану, взаємопов'язану в часі сукупність засобів і складових, включаючи працівників з відповідною професійною компетентністю, що здатна до формування облікових даних та інформації, необхідної для забезпечення ефективності функціонування суб'єкта господарювання [11].

Проф. С. В. Свірко наголошує, що організація бухгалтерського обліку є специфічним видом діяльності з управління обліковим процесом. А предметом організації бухгалтерського обліку виступають: 1) обліковий процес; 2) праця виконавців облікових функцій; 3) забезпечення бухгалтерського обліку; 4) розвиток бухгалтерського обліку. Кожна зі складових предмета має свої специфічні об'єкти організації – явище або процес, на який спрямована організаційна діяльність: технологія облікового процесу, праця виконавців, організаційне, технічне та інші види забезпечення обліку [12, с. 20].

Таким чином, незважаючи на різноманітність трактувань і поглядів на економічну сутність та складові організації бухгалтерського обліку, вищенаведені визначення та класифікації, що рекомендовані фахівцями з обліку, аналізу та аудиту, не вступають у протиріччя, а є взаємодоповнюючими.

З огляду на визначення, які запропоновані провідними науковцями, під *організацією бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ*, на думку автора, пропонується розуміти специфічний вид діяльності, що через скоординовану систему заходів забезпечить позитивний синергетичний ефект щодо управління обліковим процесом і збільшення різноманітних вигод для фізкультурно-оздоровчих установ. Удосконалення організації бухгалтерського обліку підприємств України дасть можливість збільшити ефективність та підвищити результативність господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих установ.

Можна стверджувати, що через різноманітність запитів користувачів на інформацію бухгалтерського обліку першочерговим завданням є надання повної, достовірної та своєчасної інформації інвесторам та іншим зацікавленим користувачам.

Найважливіші напрямки організації бухгалтерського обліку господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих установ наведено на *рис. 2*.

Рис. 2. Основні напрямки організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих закладів

Джерело: авторська розробка.

Основними пріоритетними напрямками організації бухгалтерського обліку господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих закладів слід вважати упорядкування руху носіїв облікової інформації, облікових номенклатур, забезпечення облікового процесу, вибір носіїв інформації та фіксування інформації на них, злагоджену роботу апарату бухгалтерії.

На організацію бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих закладів впливають фактори мікро-, макро- та мегарівнів, що наведено в табл. 2.

Перелік факторів, що наведений в табл. 2, дозволяє керівництву (менеджменту) фізкультурно-оздоровчої установи через зважені управлінські дії максимально знизити вплив негативних і посилити вплив позитивних чинників мікро-, макро- та мегарівнів на розвиток суб'єктів господарювання.

У сучасних умовах розвитку економіки України відбувається модифікація існуючих і поява нових завдань організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих закладів. Це обумовлено переорієнтацією даних бухгалтерського обліку та звітності на но-

Таблиця 2

Фактори мікро-, макро- та мегарівнів, що впливають на організацію бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих закладів

Рівень	Фактори
Мікро	<ul style="list-style-type: none"> - Форма власності; - організаційно-правова форма господарювання; - вид діяльності; - основні користувачі бухгалтерської інформації та їх інтереси; - розмір установи, обсяги її діяльності та організаційна структура; - технологічний процес виробництва; - рівень кваліфікації бухгалтерських працівників, їх досвід, наявність навичок управління обліком конкретної установи; - система матеріальної зацікавленості працівників в ефективності роботи та відповідальності за виконання своїх обов'язків; - наявність ґрунтовних знань про установу, на якій організовується бухгалтерський облік; - необхідність вирішення організаційних питань і подолання недоліків в обліковому процесі установ; - рівень розвитку матеріально-технічної бази; - стратегія фінансово-господарського розвитку; - чисельність працівників; - рентабельність послуг; - організаційна структура установи та наявність структурних підрозділів, особливості її діяльності, кількість і якість здійснюваних операцій; - правовий статус окремих підрозділів установи
Макро	<ul style="list-style-type: none"> - Зміна суспільно-економічних формацій; - механізація та комп'ютеризація облікового процесу; - вимоги до ведення бухгалтерського обліку та звітності; - інфляційні процеси; - система оподаткування, рівень свободи дій, система нормативного регулювання; - правове поле (стан господарського, податкового та бухгалтерського законодавства); - політичні, соціальні та географічні фактори; - державний устрій та географічний фактор; - національні традиції; - розвиток економіки; - ступінь участі країни в міжнародних відносинах; - особливості правового регулювання бухгалтерського обліку; - теоретичні концепції бухгалтерського обліку, що прийняті країною; - статус і рівень професійної підготовки облікових працівників; - поява нових об'єктів бухгалтерського обліку; - інформаційні потреби; - економічна політика держави; - рівень розвитку економіки та фондового ринку
Мега	<ul style="list-style-type: none"> - Науково-технічний прогрес; - глобалізаційні процеси; - світові об'єднання та інституції; - розвиток міжнародних економічних відносин та інтеграційні процеси; - належність країни до геополітичних об'єднань; - міжнародні організації, що регулюють теоретичні концепції, принципи та вектори розвитку бухгалтерського обліку; - екологічні, ресурсозберігаючі, соціальні, військово-політичні та інші глобальні виклики людству

Джерело: складено автором на основі [4].

вих користувачів, трансформацією мотивів та запитів усіх зацікавлених в обліковій інформації учасників господарських відносин, що надається через офіційні сайти в мережі Інтернет.

Складові організації бухгалтерського обліку господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих закладів у суспільстві знань доцільно розглядати крізь призму відносин на двох рівнях: 1) внутрішній (характеризує відносини всередині підприємства між бухгалтерами, іншими працівниками, менеджерами, інвесторами тощо); 2) зовнішній (характеризує взаємовідносини підприємства з покупцями, постачальниками, потенційними інвесторами, конкурентами, державними органами, а саме: фіскальною службою, місцевою владою, міністерствами та відомствами всіх рівнів, пенсійним фондом, соціальними фондами, екологічною інспекцією тощо).

Завдання з організації бухгалтерського обліку господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих установ в умовах сучасного розвитку економіки орієнтовані на формування інформаційного простору управління, що є визначальним для розвитку як окремої установи, так і держави в цілому. Похідні завдання бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ можуть зазнавати змін відповідно до специфіки зовнішнього середовища. Адже саме специфіка соціально-економічних відносин визначає запити користувачів обліково-звітної інформації та їх пріоритети.

Принципом організації та ведення бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ є правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці, реєстрації господарських операцій і відображенні їх результатів у фінансовій звітності.

Отже, оновлення принципів організації обліку господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих установ за уточненими змістовно-класифікаційними ознаками та їх застосування на практиці є важливим для достовірного відображення об'єктів бухгалтерського обліку в мінливих умовах господарювання.

Одним із напрямків удосконалення організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ є розробка чіткої та структурованої облікової політики. На сьогоднішній день не існує законодавчо визначеного документа, який визначає вимоги до організації роботи бухгалтерської служби фізкультурно-оздоровчих установ. Тому керівництву фізкультурно-оздоровчих установ рекомендовано оформлювати управлінський документ, що визначатиме: функції та завдання бухгалтерського обліку господарської діяльності; порядок діяльності бухгалтерської служби в конкретних умовах та відповідальність за якість, швидкість та достовірність інформації; прямий і зворотний зв'язки між бухгалтерією та іншими службами установ; посадові обов'язки, вну-

трішній розпорядок і відповідальність працівників бухгалтерської служби; структуру бухгалтерії та порядок співпраці з менеджментом.

Як інструмент організації бухгалтерського обліку облікова політика повинна забезпечити надання облікової інформації, необхідної для управління фізкультурно-оздоровчих установ і підготовки звітності для внутрішніх користувачів, відповідність організації обліку умовам діяльності суб'єкта господарювання.

Проф. С. В. Свірко стверджує, що «...облікова політика – це сукупність облікових принципів, методів, процедур та заходів для забезпечення якісного, безперервного проходження інформації від етапу первинного спостереження до узагальнюючого складання звітності» [13, с. 26].

Проф. Ловінська Л. Г. і проф. Стефанюк І. Б. у спільній монографії зазначають, що облікова політика є сукупністю принципів, методів і процедур для ведення поточного обліку, складання та подання фінансової звітності в межах, визначених нормативно-правовими документами, що погоджені з Міністерством фінансів України [8, с. 63].

На думку проф. М. С. Пушкаря, облікова політика є «конституцією підприємства», яка передбачає права й обов'язки системи обліку з приводу формування інформаційних ресурсів для менеджерів [10, с. 10].

Таким чином, на думку автора даної статті, *облікова політика* – це сукупність облікових принципів, методів, процедур і заходів для забезпечення зовнішніх і внутрішніх користувачів обліково-звітною інформацією.

Результатом обраної облікової політики повинно бути обрання для фізкультурно-оздоровчої установи методів обліку для складання звітності, яка відповідатиме якісним характеристикам, включаючи інформацію про соціальний, інноваційний та екологічний розвиток.

Для ефективного застосування засобів облікової політики та підвищення рівня організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ також слід звернути особливу увагу на ергономічне та соціальне забезпечення облікових працівників, формування моделей мотивації праці та покращення якості рівня компетентнісних якостей персоналу.

ВИСНОВКИ

У статті систематизовано погляди науковців, проведено критичний аналіз і теоретичне вдосконалення методики та організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ.

Запропоновано авторське тлумачення організації обліку та облікової політики підприємств. Під організацією бухгалтерського обліку рекомендовано розуміти специфічний вид діяльності, що через скоординовану систему заходів забезпечить позитивний синергетичний ефект від управління обліковим процесом

і збільшення різноманітних вигод для господарюючого суб'єкта. Удосконалення організації бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ України надасть можливість збільшити ефективність та підвищити якість послуг і результативність господарської діяльності. Облікову політику запропоновано трактувати як сукупність облікових принципів, методів, процедур і заходів для забезпечення зовнішніх і внутрішніх користувачів обліково-звітною інформацією.

Наведені та згруповані фактори впливу мікро-, макро- та мегарівнів на організацію бухгалтерського обліку фізкультурно-оздоровчих установ України потребують обов'язкового врахування при розробці та здійсненні стратегічних управлінських дій.

Подальші дослідження проводитимуться в напрямку формування якісного обліково-аналітичного забезпечення господарської діяльності фізкультурно-оздоровчих установ з огляду на їх роль в соціальному та сталому розвитку економіки України. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Організація бухгалтерського обліку : підручник / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. 3-тє вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2002. 592 с.

2. **Войналович О. П.** Організація бухгалтерського обліку: теоретико-методичні засади : дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04. Житомир, 2006. 189 с.

3. **Івахненко С. В.** Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи. Житомир : АСА, 2011. 416 с.

4. **Ізмайлов Я. О.** Бухгалтерський облік та аналіз господарської діяльності підприємств в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.09. Житомир, 2018. 555 с.

5. **Izmaylov Y., Yegorova I., Skalik M.** Synergy Accounting in the Age of Digital Economy and Globalization. *Scientific Journal of Polonia University*. 2019. T. 32. Nr. 1. S. 53–59.

6. **Кужельний М. В., Левицька С. О.** Організація обліку : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 352 с.

7. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник / за ред. В. С. Леня. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 696 с.

8. **Ловінська Л. Г., Стефанюк І. Б.** Організація бухгалтерського обліку та фінансового контролю в сучасних умовах господарювання в Україні : монографія. Київ, 2006. 237 с.

9. **Осмятченко В. О.** Бухгалтерський облік в умовах застосування інформаційних технологій: теорія та організація : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.09. Київ, 2011. 35 с.

10. **Пушкар М. С.** Облікова політика і звітність. Тернопіль : Kart-blansh, 2003. 141 с.

11. **Рожельюк В. М.** Організація бухгалтерського обліку діяльності підприємств з переробки сільськогосподарської продукції : дис. д-ра екон. наук : 08.00.09. Київ, 2015. 455 с.

12. **Свірко С. В.** Бухгалтерський облік в бюджетних установах: методологія і організація : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.06.04. Київ : КНЕУ, 2006. 42 с.

13. **Свірко С. В.** Бухгалтерський облік у бюджетних установах: методологія та організація : монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 244 с.

14. **Фатхутдинов Р. А.** Организация производства. М. : ИНФРА-М., 2000. 672 с.

15. Кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf

REFERENCES

Fatkhutdinov, R. A. *Organizatsiya proizvodstva* [Organization of Production]. Moscow: INFRA-M, 2000.

Ivakhnenkov, S. V. *Informatsiini tekhnologii v orhanizatsii bukhhalterskoho obliku: istoriia, teoriia, perspektyvy* [Information Technologies in Accounting Organization: History, Theory, Prospects]. Zhytomyr: ASA, 2011.

Izmailov, Ya. O. "Bukhhalterskyi oblik ta analiz hospodarskoi diialnosti pidpriemstv v umovakh investytsiino-innovatsiinoho rozvytku ekonomiky Ukrainy" [Accounting and Analysis of Economic Activity of Enterprises in Conditions of Investment-Innovative Development of Ukraine's Economy]: *dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.09*, 2018.

Izmaylov, Y., Yegorova, I., and Skalik, M. "Synergy Accounting in the Age of Digital Economy and Globalization". *Scientific Journal of Polonia University*, vol. 32, no. 1 (2019): 53–59.

"Kodeks etyky profesiinykh bukhhalteriv" [Code of Ethics for Professional Accountants]. https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf

Kuzhelnii, M. V., and Levytska, S. O. *Orhanizatsiia obliku* [Accounting Organization]. Kyiv: Tsentri navchalnoi literatury, 2010.

Lovinska, L. H., and Stefaniuk, I. B. *Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku ta finansovoho kontroliu v suchasnykh umovakh hospodariuvannia v Ukraini* [Organization of Accounting and Financial Control in Modern Economic Conditions in Ukraine]. Kyiv, 2006.

Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku [Organization of Accounting]. Kyiv: Tsentri navchalnoi literatury, 2006.

Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku [Organization of Accounting]. Zhytomyr: PP «Ruta», 2002.

Osmiatchenko, V. O. "Bukhhalterskyi oblik v umovakh zastosuvannia informatsiinykh tekhnologii: teoriia ta orhanizatsiia" [Accounting in the Conditions of Application of Information Technologies: Theory and Organization]: *avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.09*, 2011.

Pushkar, M. S. *Oblikova polityka i zvitnist* [Accounting Policies and Reporting]. Ternopil: Kart-blansh, 2003.

Rozheliuk, V. M. "Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku diialnosti pidpriemstv z pererobky silskohospodarskoi produktsii" [Organization of Accounting at Food-Processing Enterprises]: *dys. d-ra ekon. nauk : 08.00.09*, 2015.

Svirko, S. V. "Bukhhalterskyi oblik v biudzhethnykh ustanovakh: metodolohiia i orhanizatsiia" [Accounting in Budgetary Institutions: Methodology and Organization]: *avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.06.04*, 2006.

Svirko, S. V. *Bukhhalterskyi oblik u biudzhethnykh ustanovakh: metodolohiia ta orhanizatsiia* [Accounting in Budgetary Institutions: Methodology and Organization]. Kyiv: KNEU, 2006.

Voinalovych, O. P. "Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku: teoretyko-metodychni zasady" [Accounting Organization: Theoretical and Methodological Basis]: *dys. ... kand. ekon. nauk : 08.06.04*, 2006.